

Projektnamn: BioFuels

Programområde: Norra Mellansverige

Ärende ID: 20201051

Slutrapport

Projektet hade till uppgift att utreda affärsmässiga och tekniska förutsättningar för lokal produktion av biodrivmedel i Värmland, och att samla intressenter i framtida värdekedjor för biodrivmedel. Nyttan med lokal biodrivmedelstillverkning är förväntad att vara mycket stor med avseende på både sysselsättning och klimatnytta, men vägen dit är utmanande.

I förlängningen skulle en lokal produktion av biodrivmedel bli ett effektivt verktyg för att minska klimatpåverkan från transporter, och dessutom skapa mervärden i form av sysselsättning och ekonomisk tillväxt i glesbebyggda områden. Biodrivmedel är allmänt ansett som det enda rimliga alternativet för att minska flygtransporternas miljöbelastning på både kort och lång sikt. Flygtransporter är i de flesta fall nödvändiga för regionens företags verksamhet, och för att kunna stötta en fortsatt expansion och internationalisering utan ökat klimatavtryck måste åtgärder vidtas. En framtida värdekedja för produktion av biodrivmedel från skogsråvara kräver att nya aktörer kommunicerar, hittar affärsmodeller och fördelar risk.

Biodrivmedel har idag inga möjligheter att konkurrera med fossila produkter på lika villkor, vilket gör att styrmedel och nya affärsmodeller är nödvändiga. Investeringskostnaderna för en anläggning är också oerhört stora och tekniken som ska användas måste bevisas stegvis, där endast det "sista" steget kan nå kommersiell skala och bära de tidigare stegen. De olika stegen kräver också helt olika kompetenser och aktörer, där t ex labbskala kräver helt annan kompetens än byggnation av en anläggning som hanterar 1000 ton biomassa per dygn. Problematiken med att nå verkliga resultat för bioekonomi-satsningar är något som hela Europa kämpar med.

Projektet har framgångsrikt belyst komplexiteten i processen och gett Paper Province möjlighet att etablera ett starkt nätverk kring biodrivmedel och synliggöra Värmland som en region med goda förutsättningar för kommersialisering av konverteringsteknologi. Paper Province har tack vare projektet fått möjlighet att skaffa varaktig kompetens inom området och kan utgöra en kompetensnod för relevanta aktörer. Ett antal olika case, vissa med nära industrikoppling, har identifierats under projektiden och Paper Province är en viktig part i att stötta casen med finansiering, nätverk och kunskap.

Målsättningen med projektet har varit att stötta etableringen av en lokal biodrivmedelstillverkning med hjälp av ett antal delaktiviteter. Genom att kartlägga tillgänglig råvara, utvärdera ett antal konverteringsteknologier och samla potentiella intressenter har en god bild av förutsättningarna för en etablering i Värmland skapats. Projektet har på en övergripande nivå kunnat påvisa de teknoekonomiska förutsättningarna för biodrivmedelsproduktion och även de utmaningar som finns. Målsättningen med förstudien var att skapa underlag för ett genomförandeprojekt, men för att kunna skapa verkligt värde med studier av mer detaljerad nivå än det som

framkommit i förstudien behöver ett trovärdigt case med tydligt industriellt engagemang identifieras. Förutsättningarna för sådant engagemang är goda, men ledtiderna långa. Projektet har lyckats väl med att bygga upp en långsiktig och uthållig kompetens inom området med nätverk och beredskap att bygga framgångsrika konsortier och ansökningar för kommande utlysningar.

Regional uppslutning är viktig för att skapa goda förutsättningar för en etablering av större anläggningar, men är till största delen en katalysator och inte en avgörande faktor för anläggningens förväntade lönsamhet. Projektets verksamhetsområde rör helt nya värdekedjor med teknik som till stor del är okänd för regionens aktörer. Projektet har spelat en viktig roll i att bygga upp kompetens kring området och även att synliggöra regionens styrkor externt för att skapa relationer med potentiella aktörer i de nya värdekedjorna. En löpande utmaning genom projektet har varit att identifiera vilka aktiviteter som ger störst värde till projektets långsiktiga mål. Den kunskap som samlats in och sammanställts är relevant på en övergripande nivå, men för att motivera studier med högre detaljeringsnivå bör trovärdiga case identifieras där större industriella och finansiella parter är beredda att offentliggöra sitt intresse. Tack vare projektet är dock viktiga relationer etablerade med god framtida potential.

Ytterligare en utmaning har varit att utvärdera de tekniska förutsättningarna utifrån publika data, där de specifika förutsättningarna för en viss teknik kan skilja mycket mellan olika leverantörer. Studiens resultat har dock visat sig effektivt som ekonomisk utgångspunkt vid diskussion med leverantörer.

Projektets resultat består i dels skriftliga rapporter, men framförallt Paper Province etablering som en långsiktig kunskapsnod inom biodrivmedelsområdet med ett brett kontaktnät och engagemang för kontinuerlig omvärldsbevakning. Projektet har skapat förutsättningar för att bygga upp den kompetensen och att bibehålla den efter projektets slut.